

FUGA

A
szabadság
építészete

BÁN

Ferenc

Dr. **FABÉNYI** Júlia

a Ludwig Múzeum Kortárs Művészeti Múzeum igazgatója,
a 2016. évi Velencei Nemzetközi Építészeti Biennále nemzeti biztosa
részére

Ludwig Múzeum
1095 Budapest, Komor Marcell utca 1.

Pályázat a 15. Velencei Nemzetközi Építészeti Biennále magyar
pavilonjában rendezendő kiállítás kurátori megbízására

2016. május 28 – november 27.

Pályázó: **FUGA** Budapesti Építészeti Központ

ÖRY Júlia művészettörténész – vezető kurátor

NAGY Bálint építész – kurátor

WINKLER Barnabás építész – kurátor

BÁN Ferenc építész – kiállító

2015. november 2.

Tartalomjegyzék

1. A pályázók, valamint a kiállításon bemutatandó alkotó rövid szakmai életrajza	3
2. A projekt szakmai koncepciója + magyar és angol rezümé	5
3. A projekt látványterve	10
4. A kiállítás tervezett katalógusa szakmai koncepciója és technikai leírása	19
5. Kommunikációs terv	21
6. A projekt költségvetési terve	22
7. A megvalósítás ütemezése	24
8. A pályázók hozzájáruló nyilatkozatai	25

ÖRY Júlia (Budapest, 1984) művészettörténész 2010-ben az ELTE BTK Művészettörténeti Intézetében diplomázott (művészettörténet MA és művészettörténet szakos tanár). 2009-ben *A Mindenség modellje* című kiállítás (MODEM Modern és Kortárs Művészeti Központ, Debrecen) katalógusának egyik szerzője. Szakdolgozatának témája: *Templomépítészet Magyarországon 1989 után*. 2010-től a **FUGA** Budapesti Építészeti Központ munkatársa, kurátora, kiadványainak szerkesztője.

2010–2011: **N&n galéria**

2010 óta a **FUGA** Budapesti Építészeti Központ munkatársa, kurátora, programszervezője
Kurátori tevékenység: a **FUGA** valamennyi kiállításában szervezőként és/vagy kurátorként közreműködik.

Fontosabb kurátori munkák: *Bor és építészet* (2011), *Se remény, se félelem* - **SOLTI** Gizella (2011), **ZALOTAY** Elemér *80* (2012), *March!2015* – **BENE** Zsuzsanna, **HALÁSZ** András és **SZILÁGYI** Mihály kiállítása (2015)

Nyelvismeret: Folyékony angol nyelvtudás, középfokú német nyelvtudás

NAGY Bálint (Szeged, 1949) építész 1976-ban szerzett diplomát az Ybl Miklós Építőipari Műszaki Főiskolán. Tervezői tevékenységét az IPARTERVben kezdte 1972–76 között, majd 1977–78-ban a LAKÓTERVben, 1978–79-ben pedig a VÁTLban folytatta. Több szakmai ösztöndíjat is elnyert, így 1983–84-ben Franciaországban, 1987–90-ben az Egyesült Államokban dolgozott építészként. Színes, kísérletező, sokoldalú építészeti tevékenységéért 2002-ben Ybl-díjat kapott, ugyanebben az évben a Kodály köröndi homlokzatok felújításának tervéért Europa Nostra díjban részesült. 1991-ben létrehozta az **N&n** – Nagy Bálint és Tsai építészirodáját. Jelentős hiánypótló építészeti galéria szervező tevékenysége, amit 2001-ben az **N&n galéria** megalapításával kezdett el, és 2009 óta a **FUGA** Budapesti Építészeti Központban folytat mint a ház programigazgatója. A két galériában több száz kiállítás kurátora és rendezője. Építészeti és képzőművészeti kiadványok, könyvek, filmek szerkesztője és tervezője. A **Molnár Farkas-díj** (2004) és a **Petri György-díj** (2010) alapítója.

WINKLER Barnabás (Szombathely, 1946) DLA építész 1970-ben a Budapesti Műszaki Egyetemen szerzett diplomát. Húsz évig mint építész tervező az Ipartervben dolgozott. Tervezői munkáját az 1989-től általa alapított és vezetett **HAP** Tervezőirodában folytatja. 2008-ban Budapesti Építészeti Nívódíjjal tüntették ki, építészeti életművét 2009-ben Ybl-díjjal ismerték el. 2003-ban alapította meg a **HAP Galériát**, amely 2014-es bezárásáig 110 kiállításon mutatta be a 20. század legjelentősebb hazai építészeinek és Sopron jelentős képzőművészeinek munkásságát, valamint számos építészeti könyvet jelentetett meg. 2004-ben alapította a **Molnár Péter-emlékdíjat** fiatal építészeknek, illetve az építészeti kultúra magas szintű megjelenítésében kimagaslóan közreműködőknek. Építészeti értékeink megmentésében és megismertetésében való folyamatos tevékenységét 2005-ben Kós Károly-díjjal jutalmazták. Nevéhez fűződik a múlt században maradandó életművet alkotó tizenhét építésznek 2010-ben átadott posztumusz Ybl-díj és a díjazottak munkásságát felidéző könyv és vándorkiállítás. A Balfi Nemzeti Emlékhely tervezéséért és megvalósításában való közreműködéséért 2010-ben Simon Wiesenthal díjat vehetett át a Holokauszt Emlékközpontban. Ugyanebben az évben választották a Széchenyi Irodalmi és Művészeti Akadémia rendes tagjává, ahol az Építőművész Osztály elnöke. DLA – tudományos fokozatot a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemen 2011-ben szerzett. A Magyar Tudományos Akadémia Építészettörténeti, Építészetelméleti és Műemléki Állandó Bizottságának tagja, a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Építészmérnöki karán diplomabizottsági elnök. Negyvenéves gyűjtőmunkájának eredménye az 1200 tárgyból álló Zsolnay rózsaszín fajansz használati tárgy-gyűjtemény. A rózsaszínek, állandó kiállításaként – saját rendezésében – 2011 decembere óta gazdagítják Pécssett a Zsolnay Kulturális Negyedet. 2013 óta a **FUGA** Budapesti Építészeti Központ ügyvezetője.

Szakmai életrajz

BÁN Ferenc (Tokaj, 1940)

1949-1959 általános iskola és gimnázium – Tokaj
1959-1964 Budapesti Műszaki Egyetem, Építészmérnöki Kar
1972-1974 Fiatal Építészek Köre II. ciklus hallgatója

1964-1966 Bányászati Építő Vállalat
1966-1990 NYÍRTERV
1990-2008 „A” Stúdió '90 Kft.
2008- Bán Ferenc Stúdió Bt.

Oktatási tevékenység:

1990-es évek a MÉSZ Mesteriskola mestere
1990-es évek Pollack Mihály Műszaki Főiskola, Pécs, címzetes tanár
2010-14 Debreceni Egyetem, konzulens, címzetes egyetemi tanár

Díjak, tagságok:

1984 Pro Urbe díj
1986 Ybl Miklós- díj
1992- Magyar Művészeti Akadémia, 2011-től rendes tag
1994 Kossuth-díj
1997 Pro Architectura díj
1999 DLA (Doctor of Liberal Arts)
2001 Nyíregyháza díszpolgára
2003 Köztársasági Érdemrend Középkereszt
2004 Prima Primiissima díj
2006 Molnár Farkas-díj
2006 Év építésze (gazdasági újságírók díja)
2007 Területi Építész Kamara Életműdíja
2012 Tiszteletbeli Mester („Magister Honoris Causa”), Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem
2014 Dr. Pogány Frigyes-díj (MUOSZ)

Kiállítások:

1985 Bercsényi Kollégium
1990 Budapest Galéria
1991 Prága
1991 Ljubljana
2001 **N&n galéria**, Budapest
2003 **KÖZBEN** - A magyar építészet 15 éve a rendszerváltástól az EU-ba lépésig (1989-2004)
2006 **N&n galéria**, Budapest
2014 Szabolcs-Szatmár-Bereg megye építésze az ezredforduló után, **FUGA**
2014 100% Kreativitás, Építészeti Szalon, Múcsarnok

valamint Szófiában, Münchenben, Londonban, Madridban, New York-ban, Sao Paulóban és Glasgow-ban

A szabadság építésze – **BÁN** Ferenc

„Egy szakma belterjes, stílárís harcai helyett a gondolkodás felszabadítása lehet a kivezető út.” (**BÁN** Ferenc)

A **15. Velencei Építészeti Biennále** magyar pavilonjába egyetlen életműre koncentráló monografikus kiállítást tervezünk. Meggyőződésünk, hogy **BÁN** Ferenc rendelkezik a ma élő aktív építészek közül az egyik legjelentősebb életművel. Egyéni hangú építészetének nemzetközi megismertetése fontos, sőt **kötelező** feladat. Erre vállalkozik most a **FUGA** Budapesti Építészeti Központ stábja, kiállításrendezői gyakorlatát nemzetközi színpadon próbára téve.

A pályázaton való indulás ötlete a **FUGA Bán Ferenc építésze** című kiállításának (2015. október 7-25) előkészítése közben született. Előzménynek tekintjük a 2001-ben és 2006-ban az **N&n galériában** rendezett kiállításokat (2001: *Bán Ferenc és munkatársai*, 2006: *Kulturális központ, Nyírbátor*) és a **BÁN** Ferencnek 2006-ban odaítélt *Molnár Farkas-díjat*.

A **FUGA** októberi kiállításának aktualitását **SZABÓ** Levente: *Bán Ferenc építésze* című könyvének megjelenése adta. A *szabadság építésze* cím a monográfia első, **BÁN** Ferenc építészetének stílárís jellemzőit, elméleti hátterét és nemzetközi kontextusát vizsgáló fejezetének címe. A könyv lapjain újra és újra felbukkanó szabadság szó érvényességét talán **SULYOK** Miklós fogalmazta meg legtalálóbban: „Akárhogyan is nézem, Bán Ferenc építészetéről mindig ugyanaz jut az eszembe: a szabadság. ... Tudott szabadon gondolkodni a legnagyobb kötöttségekkel – társadalmi, építészeti, technikai béklyókkal – terhelt korban és helyzetben is, s akkor is belső szabadságról tesz tanúbizonyságot, amikor sok építésznek remeg a keze, mert túl nagy a szabadság”¹

A felszabadult, kísérletező, korlátokon és akadályokon felülemelkedni tudó, a saját útját járó alkotói magatartásra utaló cím egybecseng Alejandro **ARAVENA** fókurátori programjával. A *Jelentés a frontról* a **BÁN**-életmű hiteles mottója is lehetne: **BÁN** Ferenc építészetének bemutatása jelentés az elmúlt 50 év magyar építészetének frontvonalairól, fókuszban az északkelet-magyarországi „határvidék” küzdelmeivel. **BÁN** megvalósult épületei annak bizonyítékai, hogy kiszorított helyzetben is eredményes lehet az építészeti minőség megvalósításáért folyó harc, ha a csata szereplői a hiányok sorolása helyett a rendelkezésükre álló eszközökkel és lehetőségekkel törekednek a maximumra. **BÁN** az aktuális nemzetközi trendeket jól ismerve valósította meg azoktól független saját építészeti nyelvét. Világszínvonalú épületek születtek Rajzasztalán Magyarország északkeleti régiójában, az építőipar lehetőségeit és az általános építészeti közízlést tekintve nagy nehézségek és harcok árán, töretlen hittel.

A magyar pavilon előző három építészeti kiállítása (2010 – *BorderLine Architecture*, 2012: *Space-maker*, 2014 – *Building*) az építészeti alkotófolyamat lépcsőfokainak, a rajzolás, modellezés és építés hármasságának „trilógiájaként” értelmezhető. Ebből a szempontból is érvényesnek és logikus lépésnek, egyfajta szintézisnek gondoljuk kiállítási tervünket, ami egyetlen építész műhelyébe enged betekintést, aki számára a rajzolás és a modellezés különösen nagy jelentőséggel bíró munkamódszert jelent.

BÁN Ferenc pályája a '60-as években indult. Az 1969-ben pályázaton elnyert nyíregyházi Megyei Művelődési Központtal „robbant be” a szakmába. A nemzetközi építészeti áramlatokkal összhangban született terv figyelmet, elismerést és ellenérzést egyaránt kiváltott. A ház magasra tette a mércét **BÁN** számára és általában a magyar építészet számára is. („A nyírségi homokon virágzik a japán építészet.”²)

BÁN koncepcióira jellemző a képzőművészeti látásmód, a tervezési folyamatban kiemelkedően fontos szerepe van a szabadkézi rajznak. Az expresszív és plasztikus formák megtalálásában építészeti és építészen kívüli (leggyakrabban természeti) inspirációs források segítik. Házainak kiemelhető jellemzői a nagy fesztávok, a földtől való elemelkedés, a masszív, súlyos formák. Egyszerű geometrikus formákból építkező, kísérletező és provokáló, ugyanakkor poétikus építészet **BÁN** Ferencé. „*Munkái*

egyszerre öntörvényűek, mégis magukon hordozzák azokat a hatásokat, amelyek a tervezés korára jellemzőek voltak, ám a hazai mainstream irányokba nem, vagy csak ritkán illeszthetők. Csaknem mindegyik terve és épülete a tévedés kockázatát is vállaló invenciózus kísérlet.” – foglalja össze **SZABÓ** Levente az életmű lényegét.³

A kiállítás tervezésének szempontjai

Saját tapasztalatainkból tudjuk, hogy a látogatóknak átlagosan két napja van a biennálét megtekinteni. Ez még a szakmabeliek és a gyakorlott kiállításlátogatók számára is komoly kihívást jelentő feladat.

Nagyon fontos az első benyomás, a pavilon külső nézete. A látvány, ami kedvet csinál a belépéshez. A jó pavilonkiállítás – a látogató nagyjából 15 percet tölt el benne – áttekinthető, befogadható mennyiségű vizuális és szöveges információt tartalmaz, és már az első percben erőteljesen hat, maradandó vizuális élményt nyújtva. Az installáció „könnyedségét” a bemutatott, a legmagasabb kvalitást képviselő művészeti érték érvényesíti és súlyozza. A kiállítás tervezésekor az elsődleges cél a rácsodálkozás élményének megteremtése, a feldolgozott anyagban a megfelelő hangsúlyok megtalálása. Bővebb információ és tudományos tartalom a kiállítás katalógusában és honlapján érthető el, valamint a többféle kísérő kiadványban (poszterek, képeslapok, füzetek), amelyek közül mindenki érdeklődése és pénztárcája szerint válogathat és vihet haza emléket és olvasnivalót.

A kiállítás leírása

A kiállítás nem az életmű didaktikus áttekintése. Célunk nagyvonalú, elegáns, áttekinthető és látványos kiállítást létrehozni, Bán ars poeticáját követve kis léptékben is a monumentalitást keresve.⁴

A pavilon elé a 2008-ban a nyíregyházi Kossuth téren felállított szökőkutat (*Életfa és vízuhatag*, 2007–2008) helyezük. Ennek látványa, a vízcsobogás hangja felhívja a figyelmet a pavilonra. A szökőkút **BÁN** egy 1975-ös terve alapján született meg (érdekes formai analógia Frank O **GEHRY**nek a kaliforniai Venice-ben (!) álló 1991-es *Chiat/Day székháza*). A 2008-ban felavatott vizes térplasztikát a városlakók tiltakozása 2012-ben lebontásra ítélte. A szökőkút szétszerelt állapotban, épségben megvan, Velencébe szállítása megoldható. A művet **BÁN** eredeti szándékai szerinti állapotban állítjuk fel, ezzel rehabilitálva a mester egy fontos munkáját. Szimbolikus értékű, hogy ez a mű nemzetközi szakmai kontextusban újra teljes valójában látható legyen. (A biennále bezárása után keressük a mű végleges elhelyezésének lehetőségét.)

A kiállításon **BÁN** Ferenc életművéből három kulcsművet emelünk ki: a *nyíregyházi Megyei Művelődési Központot*, a *budapesti Nemzeti Színházat* és a *tokaji nyaralót*. Ez a három ház három súlypontot jelent az életműben, és három izgalmas és tanulságokkal teli történetet mesélnek el.

Az idő

A nyíregyházi középület 1969-ben, **BÁN** Ferenc 30 éves korában indult története, elhúzódó, akadályokkal teli megépítése és az épület 2014-es felújítása és átalakítása egyfajta keretes szerkezetet alkot az életműben. A ház két „stációját” mutatjuk be.

A funkció

BÁN pályáját végigkísérték a színházépületek. Az összetett funkció, az emelkedettség lehetősége **BÁN** építészeti alapfelfogásához különösen jól illik. Három Nemzeti Színházat tervezett Budapestre (1966, 1989, 1997). Az 1997-es győztes pályamű elkezdett építkezésének leállítása újabb „jelentés a frontról”. A budapesti tervek mellett bemutatunk megépült házakat és további terveket (mátészalkai színház, nyírbátori kulturális központ, határon túli magyarok színháza, rockszínház terve, stb).

Szabad asszociációk / „Ház valahol valakinek”

A 2000-ben felépült tokaji nyaraló, az építész saját háza maga a szabadság megtestesítése. A mai napig nincs ehhez mérhető bátor, felszabadult építészeti kísérlet Magyarországon, ami egyébként tökéletesen élhető. A ház kötelező zarándokhely az építészek, építészhallgatók számára. A tokaji ház mellett további „kis házak” rajzait, makettjeit gyűjtjük össze.

A pavilon kialakítása

A pavilon kiállítóterét leegyszerűsítjük egy téglalapra. Az átrium és a pavilon közötti üvegfalakat elbontjuk, hogy az átriumban megállva átlátható teret kapjunk. Az egységesen kezelt kiállítóteret padlóját a meglévő szintkülönbségek miatt beborítjuk feketére festett tűzálló MDF lapokkal. A pavilon fedett részein üvegfátyol álmennyezet készül. E felett helyezük el az egyenletes fényt adó világítást.

A pavilon bejárása

A tokaji nyaraló **BÁN** által rajzolt, eredeti, színezett alaprajzát 1:1-es méretűre felnagyítva leragasztjuk a pavilon tengelyébe a padlóra. Ez a rajz a belső lépcsőn és az előlépcsőn kifut a Giardini kertjének szintjére, és addig folytatódik, amíg az előkert engedi. Ebbe az alaprajzba a pavilon épülete több helyen „beleharap”, ahogy a tengelytől jobbra elhelyezett szökőkút is.

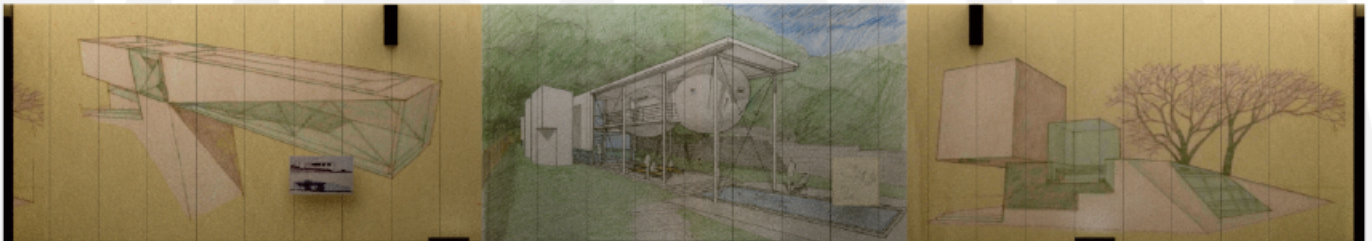

A padlóra ragasztott alaprajzon a nyaraló egyetlen elemét építjük meg, a szintén **BÁN** által tervezett és kivitelezett konyhapultot. Ez a térbeli megjelenésen túl funkciót is kap: a vendéglátás helye.

Az átriumban megállva, körbenézve hét rajz látható, (egyszerre tartózkodhatunk a három ház közös terében). A pavilon teljes magasságában textilre felnagyított rajzok a fal előtt kifesztve kerülnek bemutatásra. Mind a hét nyomtatás előtt megjelenik egy-egy eredeti, restaurált Bán-rajz, plexidobozban belógatva a térbe. A padló felett „lebegő” monitorokon a témák bővebb kifejtése (további rajzok, fotók az építkezés közbeni és megépült állapotról) láthatók.

A falakon körbe néhány angol nyelvű **BÁN** Ferenc-idézet olvasható.

A kiállítóteremben elhelyezzük a három épület modelljét is.

A kiállítást atmoszféráját **MÁTRAI** Péter hanginstallációja teremti meg. A két megépült ház esetében a házban felvett és a házon keltett hangok alapján készült művek szólnak. A meg nem épült színház esetében a csend „szól”.

A belső boltív két oldalán lévő pillérek egyikén **BÁN** Ferenc életrajza olvasható, a másikon egy térképet helyezünk el.

A kiállítóteréről leválasztott két kis helyiségben egy-egy vetítést helyezünk el, ahol a **BÁN** Ferencről készült portréfilm (*Túl a vizen*, rendező: **SZOMJAS** György, 2014, '51) tekinthető meg, az egyik vetítőben angol szinkronnal, a másik vetítőben olasz szinkronnal, és mindkét esetben magyar felirattal.

A bal oldali rotunda információs pultként és könyvesboltként funkcionál. A falon az árusított plakátok és képeslapok mintapéldányai láthatóak, valamint a *Bán Ferenc építésze* című könyv és a kiállítás katalógusai.

A jobb oldali rotundában 5 kisméretű monitoron tematikus fotó- és filmválogatás látható.

¹ **SULYOK** Miklós: *Bán Ferenc és munkatársai*, in: *Beszélő*, 6. évfolyam 10. szám, 2001

² idézet **CSETE** Györgytől; **BODONYI** Csaba: *Szubjektív bevezetés*, in: *Magyar Építőművészet*, 1986/4, 21.

³ **SZABÓ** Levente: *Bán Ferenc építésze*. Terc Kiadó, Budapest, 2015, 16.

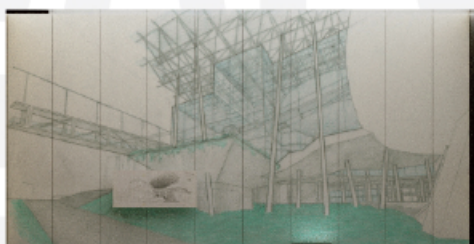
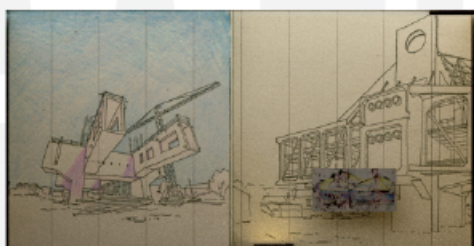
⁴ „Általában a léptéktől függetlenül monumentális vonz. A képzőművészetekben és a zenében is ezt keresem. A kevés eszközzel sokat kifejező dolgok képezik világomat. Minden mással szemben védett vagyok.” (**BÁN** Ferenc: *Vallomások, Ki-járat* Kiadó, Budapest, 1997, 21.)

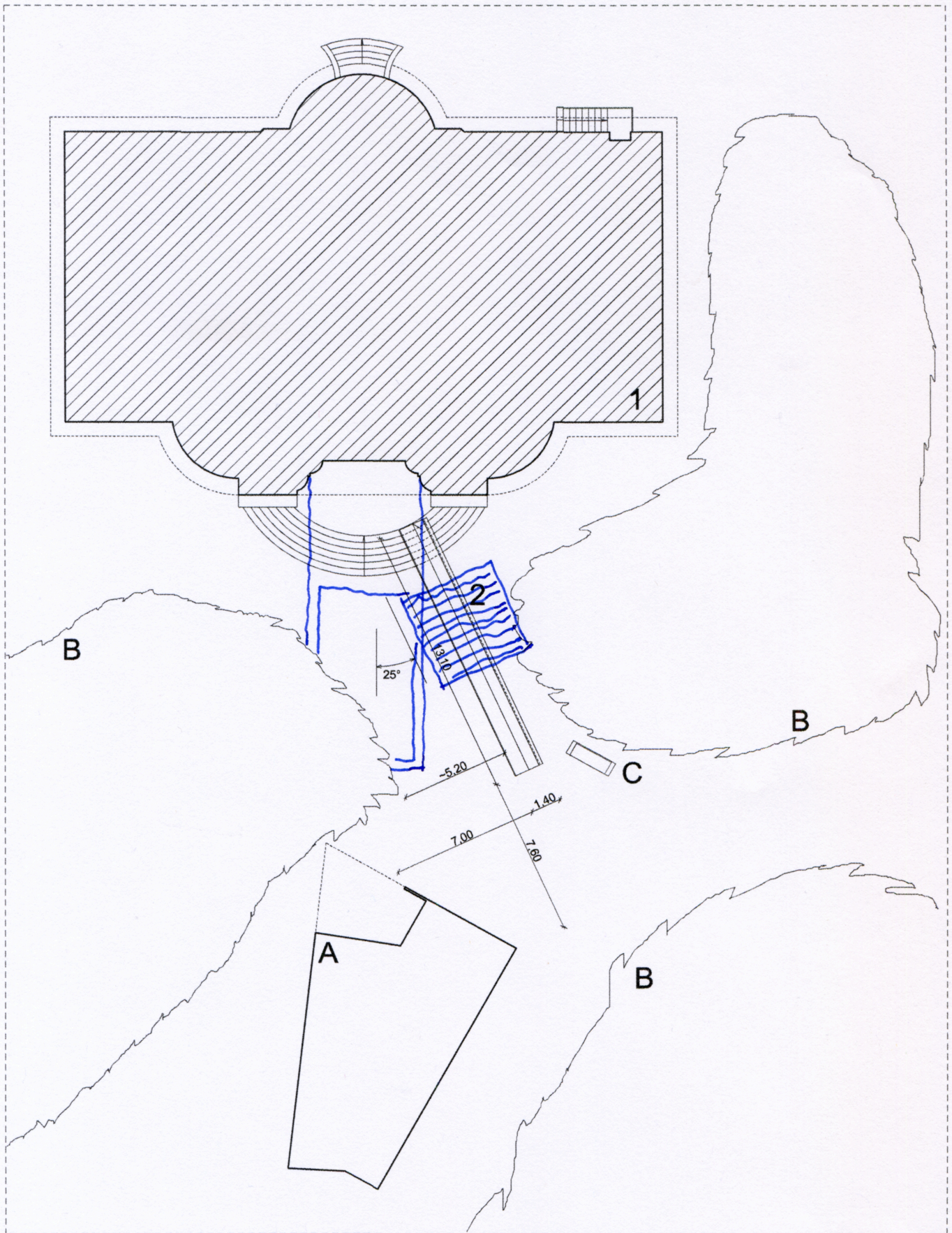

Rezümé

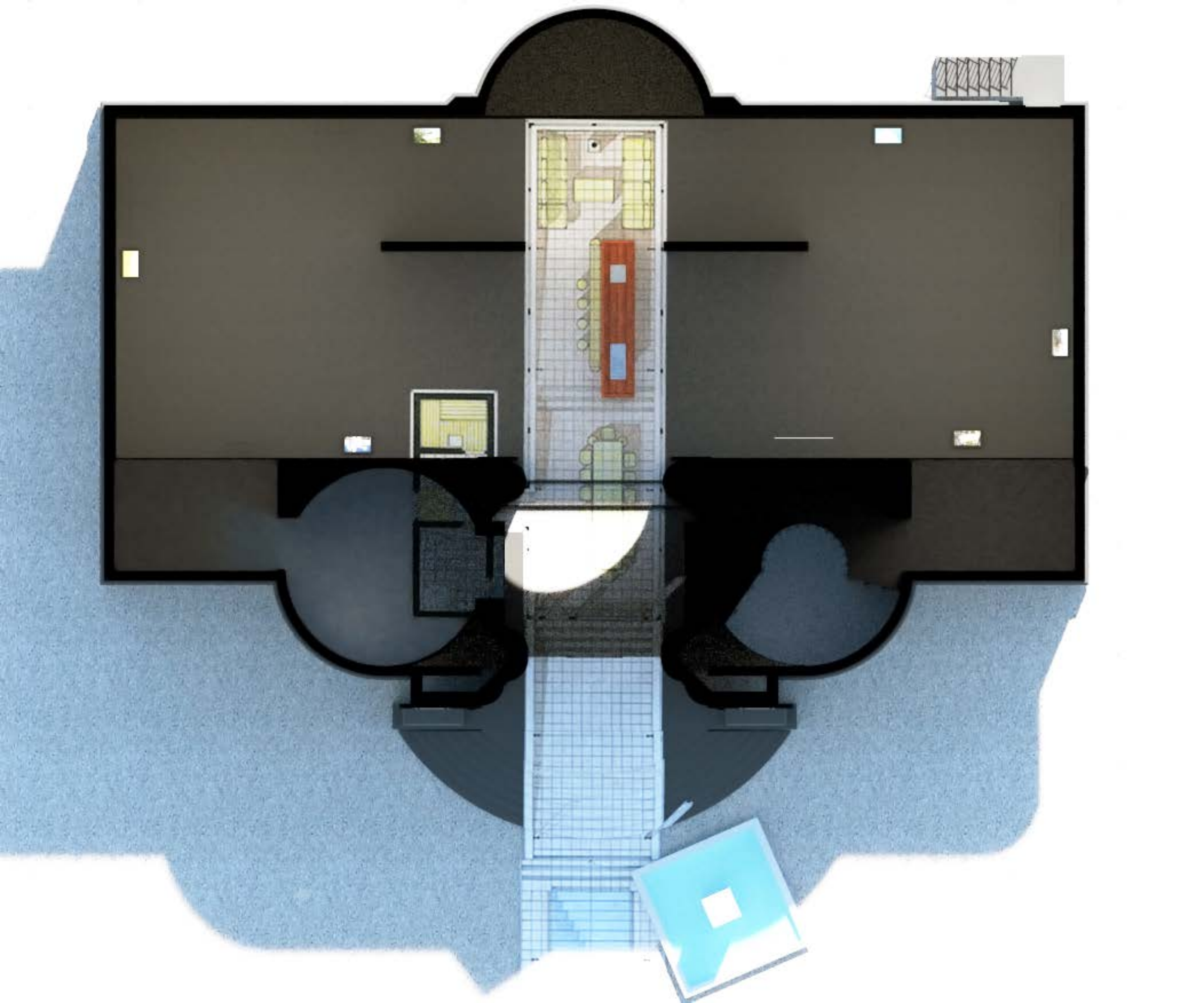
A **15. Velencei Építészeti Biennále** magyar pavilonjába egyetlen életműre koncentráló monografikus kiállítást tervez a **FUGA** Budapesti Építészeti Központ stábjja: **BÁN** Ferenc életművének nemzetközi megismertetésére vállalkozunk. A pályázat közvetlen előzménye a **FUGA Bán Ferenc építészete** című kiállítása (2015. október 7–25), aminek aktualitását **SZABÓ** Levente azonos című könyvének megjelenése adta. A Biennále kiállításának címe, *A szabadság építészete* – a monográfia első fejezetének címe – az életmű lényegi tartalmát összegzi. A pályázat találó időzítését a főkurátori programhoz való könnyű kapcsolódás is megerősíti. A kiállítás jelentés az elmúlt 50 év magyar építészetének frontvonalairól, fókuszban a peremvidéknek tekinthető északkelet-magyarországi régióval. **BÁN** rajzasztalán, felülemelkedve az építőipar korlátozott lehetőségein és az általános építészeti közizlésen, világszínvonalú épületek születtek. A kiállítás három kulcsművet emel ki: a *nyíregyházi Megyei Művelődési Központot*, a *budapesti Nemzeti Színházat* és a *tokaji nyaralót*, és az ezekhez tematikusan kapcsolódó műveket. Célunk emlékezetes kiállítást létrehozni, kihangsúlyozva **BÁN** fantasztikus rajztudását, ars poeticáját követve a „léptéktől független monumentalitásra” törekedve.

FUGA Budapest Center of Architecture proposes a monographic exhibition dedicated to architect Ferenc **BÁN** to be held in the Hungarian pavilion of the **15th Venice Architecture Biennale**. **FUGA** has recently held an exhibition titled *Ferenc Bán's Architecture* (October 7–25, 2015), prompted by the launch of Levente **SZABÓ**'s new book bearing the same title. *Architecture of Independence*, the title of both the Biennale exhibition and the monograph's first chapter, sums up the very essence of Ferenc **BÁN**'s oeuvre. This exhibition would fit well into the main curatorial program; it is a report from the frontlines of the past 50 years of Hungarian architecture, with a focus on a fringe region, Northeast Hungary. **BÁN**'s internationally acclaimed designs defied the limited possibilities of the construction industry at the time as well as the confines of the contemporary public taste in architecture. The exhibition showcases three key works from Bán's oeuvre: the *Nyíregyháza County Cultural Centre*, the *National Theatre in Budapest* and a *vacation home in Tokaj*, as well as includes a number of other thematically related works. **FUGA**'s goal is to create a memorable exhibition, which, following Bán's motto, „aspires for monumentality regardless of scale”.

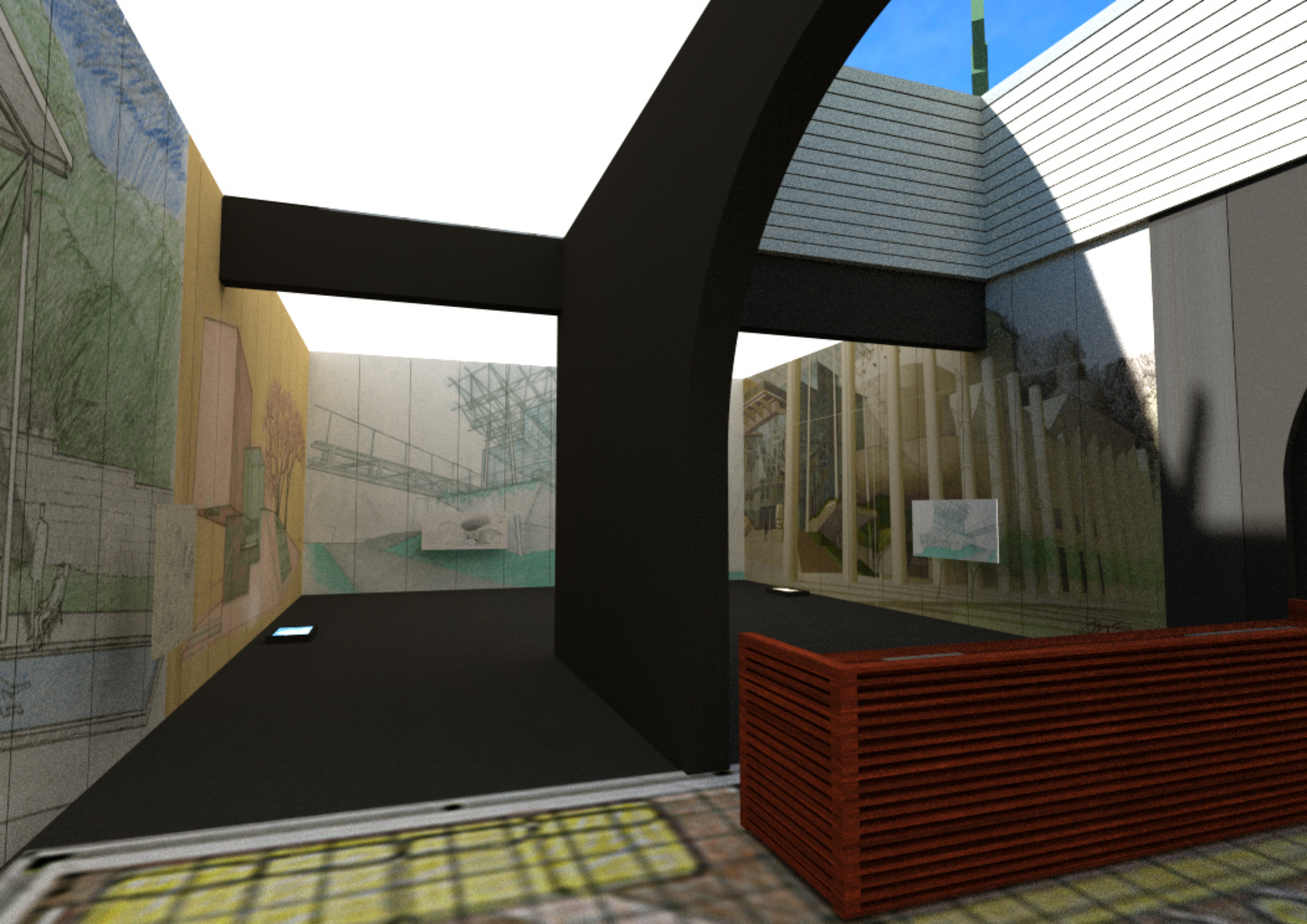

1-MAGYAR PAVILON 2-KÜLSŐ RÁMPA	9. VELENCEI ÉPÍTÉSZETI BIENNALE_MAGYAR PAVILON_BERENDEZÉSI TERV
A-FINN PAVILON B-ÖSSZEFÜGGŐ NYÖVÉNYZET C-PAD	LA BIENNALE DI VENEZIA - 9. MOSTRA DI ARCHITETTURA_PADIGLIONE DI
1-PADIGLIONE DI UNGHERIA 2-RAMPA ESTERNA	UNGHERIA_PROGETTO DI INSTALLAZIONE
A-PADIGLIONE AALTO B-VEGETAYIONE COMPATTA C-PANCHINA	NEMZETI BIZTOS / COMMISSARIO NAZIONALE: DOTT.SSA JULIA FABÉNYI
	KURÁTOR / CURATORE: PÉTER JANESCH
	ÉPÍTÉSZ / ARCHITETTO: PÉTER JANESCH (É 01 24 94), GÁBOR ZOMBOR
	E-00 HELYSZÍNRAJZ / PIANTA DEL SITO
	M 1:250 / PIANTA SCALA 1:250
	07-2004

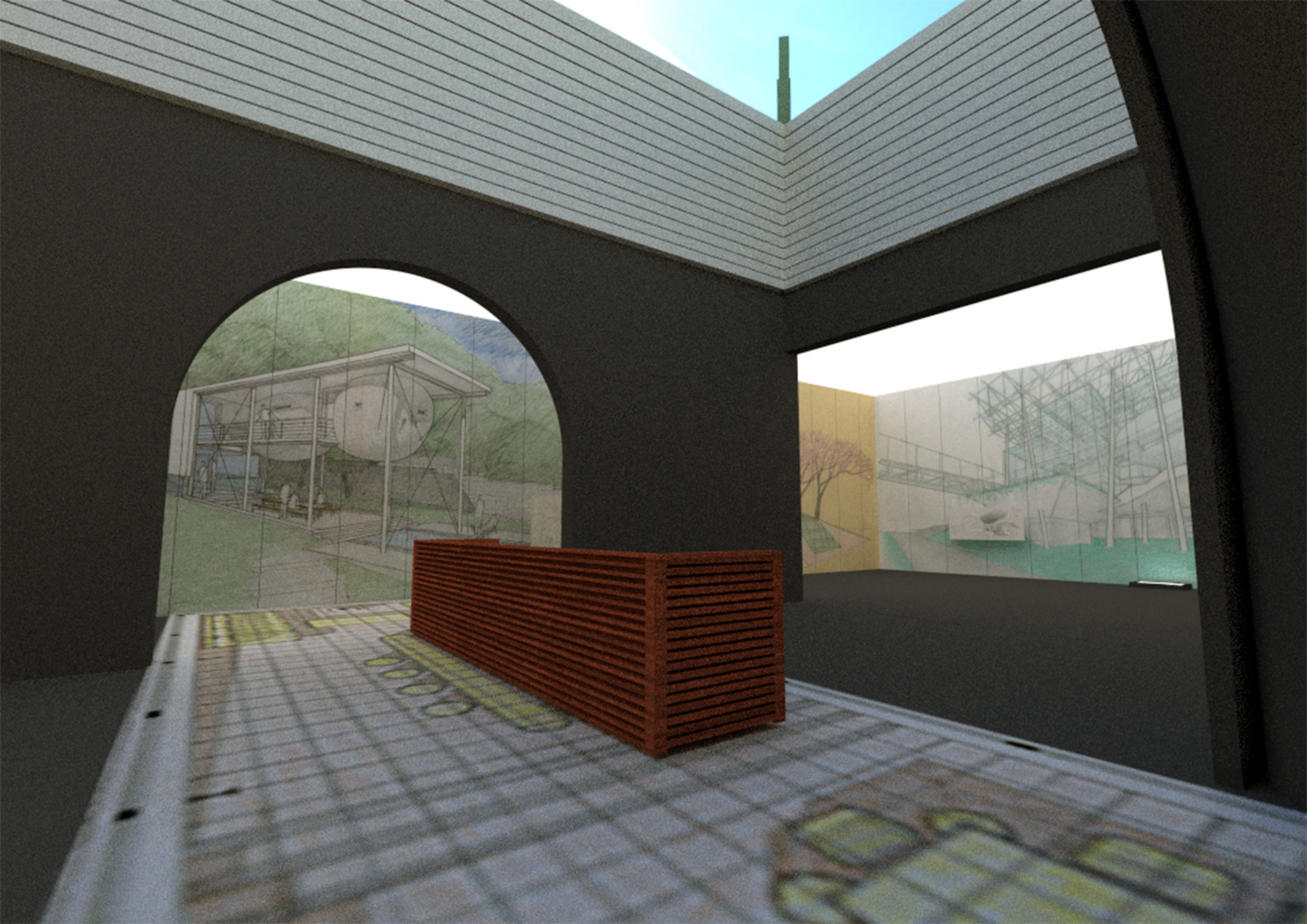

A katalógus szakmai koncepciója

Abban a szerencsés helyzetben vagyunk, hogy 2015. szeptember végén jelent meg a Terc Kiadó gondozásában **SZABÓ** Levente: *Bán Ferenc építészete* című könyve. Az életművet alaposan feldolgozó, tematikus fejezetekre osztott, gazdag képanyaggal ellátott album alátámasztja jelen pályázati anyagunkat, és tulajdonképpen a kiállítás katalógusaként is megállná a helyét. Ennek a könyvnek a velencei árusítását mindenképpen nélkülözhetetlennek tartjuk.

A katalógus és a kiállítást kísérő egyéb nyomtatott anyagok társszerzője, társszerkesztője **SZABÓ** Levente. A kiállítás hivatalos katalógusa a **BÁN**-monográfia méretével azonos (így a mélyebben érdeklődő látogatók egy csomagban két könyvet is megvásárolhatnak), koncepciójában azonban eltér tőle. A katalógus többszerzős munka, és terjedelmének nagyobbik hányadát képanyag teszi ki.

kurátori bevezető

SZABÓ Levente tanulmánya

MORAVÁNSZKY Ákos tanulmánya

interjú **BÁN** Ferencsel

korábban már publikált válogatott rövid tanulmányok

válogatott fotó és grafikai anyag

Külön készül a magyar és az angol nyelvű katalógus, 500-500 példányban.

A katalógus technikai leírása

méret: 230x275 mm

terjedelem: 232 oldal+előzék+borítók

belív: 135 g/m² Clarobulk 1.08 vol. műnyomó, 232 oldal 4+4 szín CMYK + gépi lakk

előzék: 140 g/m² ofset, 4 oldal 1 + 1 szín CMYK

kötés: cérnafűzés, flexibilis tábla

tábla: GC-1 300 g/m², 4+0 szín CMYK + egy oldalon matt fólia + UV lakk

oromszegő: fehér/kapitális

leadott anyag: nyomdai pdf

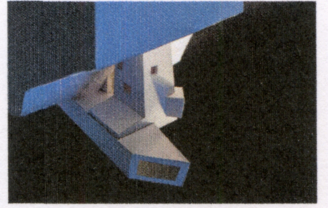

A katalógus mellett készül három kisebb terjedelmű kiadvány is a kiállításon kiemelt három épületről (nyír-egyházi művelődés ház, nemzeti színház, tokaji nyaraló), valamint poszterek és képeslapok.

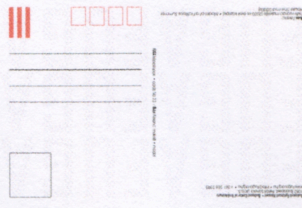

A poszterek és képeslapok **BÁN** eredeti rajzairól és a megépült épületek fotóiból /**BUJNOVSZKY** Tamás és mások/ készülnek B1-hez közeli, illetve szabvány képeslap méretben, de minden esetben az eredeti rajz/fotó arányainak megtartásával.

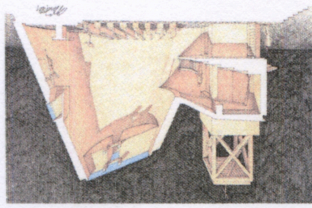
023 e16

023 h4ta

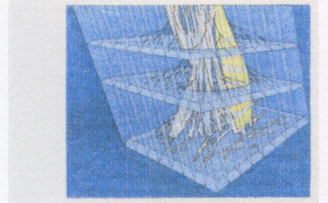
024 e16

024 h4ta

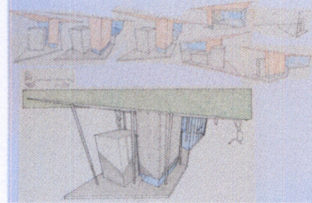
021 e16

021 h4ta

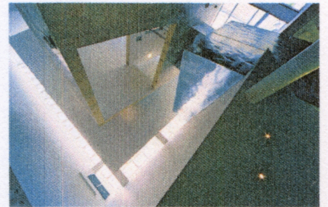
022 e16

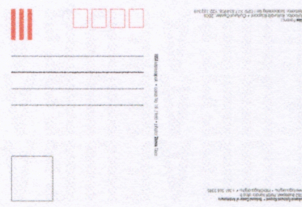
022 h4ta

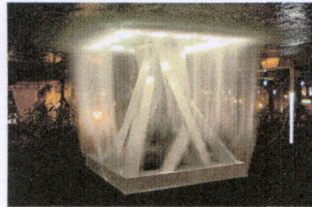
019 e16

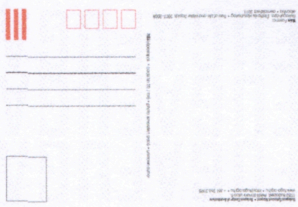
019 h4ta

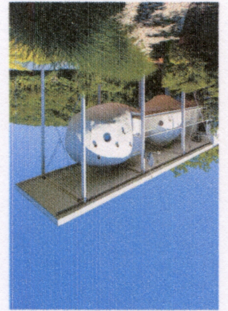
020 e16

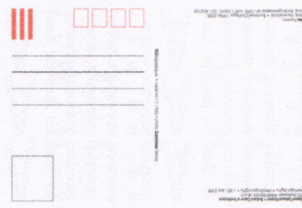
020 h4ta

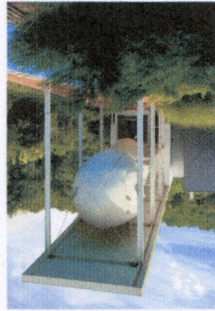
017 e16

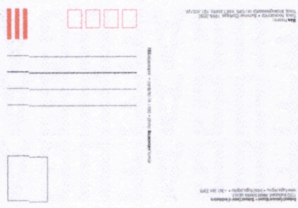
017 h4ta

018 e16

018 h4ta

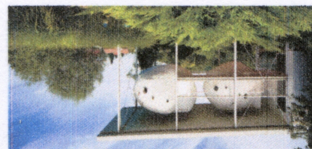
015 e16

015 h4ta

016 e16

016 h4ta

Kommunikációs terv

A kiállítás kommunikálásának nyomtatott eszközei a katalógus (kiegészítve **SZABÓ** Levente könyvével), a három kísérőkiadvány és a szintén a pavilonban árusított poszterek és képeslapok (**BÁN** Ferenc rajzai és épületedfotók, 10 féle poszter és 20 féle képeslap), amelyeket azok a látogatók is szívesen megvásárolnak, akiknek nincs lehetőségük vagy igényük a katalógus megvásárlására. Az olcsón hozzáférhető poszterek és képeslapok elsődleges feladata **BÁN** Ferenc rajzainak, épületeinek „eljuttatása” a világ minden tájára, a nemzetközi látogatósereg segítségével.

A kommunikáció legfontosabb felülete az internet. A kiállítás saját weboldalán – ami már 2016. márciustól elérhető – folyamatosan bővülő és frissülő tartalom érhető el a kiállítás előkészítésének folyamatáról, a kapcsolódó eseményekről, **BÁN** Ferenc életművéről, magyar és angol nyelven. A kiállítás nyitva tartása alatt pedig rendszeresen frissülő tartalommal – gazdag képanyaggal, aktuális információkkal – tájékoztat.

A nagyközönség és a sajtó elérésének eszközei a nyilvános élő események.

2016 januárjában a **FUGA**-ban – ahogy a korábbi években is – megrendezzük a pályázatra beérkezett pályaművek nyilvános prezentációját és vitáját, felkért szakértő hozzászólók közreműködésével.

2016. április első felében nyilvános sajtótájékoztatót tartunk, ahol részletesen bemutatjuk a készülő kiállítást, a már elkészült installációs elemeket és a kiadványok arcukat. A sajtó munkatársainak sajtóanyagot állítunk össze.

Események a kiállítás megnyitásának napjaiban:

Sajtótájékoztató: **BÁN** Ferenc és a kiállítás bemutatása a nemzetközi sajtónak
MÁTRAI Péter performansza a három épületre komponált zenével
MORAVÁNSZKY Ákos tárlatvezetése
SZABÓ Levente tárlatvezetése

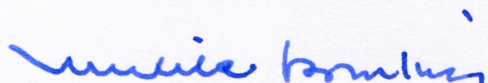
A kiállítás nyitva tartási ideje alatt is élő, frissülő a honlap.

költségvetés		
a kiállítás megvalósításának költségei:		
szállítás közúton és hajón	2 000 000,00 Ft	
a szökőkút felállítása, beüzemelése	500 000,00 Ft	
pavilonfestés	500 000,00 Ft	
padlóburkolat / 260 m2	1 400 000,00 Ft	
földre ragasztott matrica, 80 m2	500 000,00 Ft	
nyomatok (textilmolinó), 330 m2	2 000 000,00 Ft	
7 db plexidoboz	700 000,00 Ft	
7 eredeti rajz restaurálása	300 000,00 Ft	
konyhapult anyagköltsége és megépítése	500 000,00 Ft	
álmennyezet / 200 m2	300 000,00 Ft	
világítás	1 000 000,00 Ft	
fordítás /angol, olasz/	1 000 000,00 Ft	
film szinkronizálása /angol és olasz nyelvre/	300 000,00 Ft	
6 db monitor	2 000 000,00 Ft	
2 projektor	600 000,00 Ft	
8 media player	200 000,00 Ft	
5 digitális képkeret	200 000,00 Ft	
kétnyelvű honlap tervezése, készítése és feltöltése	800 000,00 Ft	
makettek készítése ill. restaurálása	1 500 000,00 Ft	
hangosítás	500 000,00 Ft	
berendezés /vetítő, recepció, stb/	1 000 000,00 Ft	
bontás	800 000,00 Ft	
	18 600 000,00 Ft	18 600 000,00 Ft
kiadványok költségei		
nyomdai előkészítés	1 000 000,00 Ft	
szerkesztői tiszteletdíj	1 000 000,00 Ft	
1000 példány katalógus nyomtatása /500 angol, 500 magyar/	2 000 000,00 Ft	
3 tematikus füzet nyomtatása /3x500/	1 000 000,00 Ft	
10 poszter, 200 példány	500 000,00 Ft	
20 képeslap, 200 példány	400 000,00 Ft	
	5 900 000,00 Ft	5 900 000,00 Ft
kurátori tiszteletdíj	2 000 000,00 Ft	
szerzői tiszteletdíj	600 000,00 Ft	
zeneszerző tiszteletdíja	500 000,00 Ft	
alkotói tiszteletdíj	1 000 000,00 Ft	
	4 100 000,00 Ft	4 100 000,00 Ft
útiköltség	800 000,00 Ft	
szállásköltség	2 000 000,00 Ft	
	2 800 000,00 Ft	2 800 000,00 Ft
kiadás összesen:		31 400 000,00 Ft
pályázati költségkeret		
		23 000 000,00 Ft
MMA támogatás /alkotói tiszteletdíj/		1 000 000,00 Ft
FUGA támogatás /beszerzés/		2 000 000,00 Ft
		26 000 000,00 Ft
értékesítés:		
Szabó Levente: <i>Bán Ferenc építésze</i> /250 pl/ 20 €	1 500 000,00 Ft	
katalógus /500 pl/ 15 €	1 800 000,00 Ft	
füzetek /3x250 pl/ 4 €/ a 3 együtt 10 €	800 000,00 Ft	
poszter /1000 pl/ 3 €/ 4 együtt 10 €	800 000,00 Ft	
képeslap /2000 pl/ 1 €/ 7 együtt 5 €	500 000,00 Ft	
	5 400 000,00 Ft	5 400 000,00 Ft
bevétel összesen:		31 400 000,00 Ft
eladás más helyszínen /FUGA/	1 000 000,00 Ft	1 000 000,00 Ft

Nyilatkozat

Alulírott Winkler Barnabás mint a Budapesti Építészeti Központ ügyvezetője nyilatkozom, hogy a 15. Velencei Nemzetközi Építészeti Biennále kurátori pályázatára beadott pályamű megvalósítását 2 000 000 forinttal támogatjuk.

Budapest, 2015.11.02

Winkler Barnabás
Budapesti Építészeti Központ
ügyvezető

A megvalósítás ütemezése

2015. december

részletes árajánlatok bekérése
tervezési feladatok: arculat, weboldal, katalógus, kiadványok
a katalógus tartalmának összeállítása

2016. január – február

az installációs terv véglegesítése
az installáció technikai eszközeinek beszerzése
weboldal elkészítése
a katalógus szövegeinek megírása, fordítása
a nagyméretű nyomatok nyomdai előkészítése
makettek készítése
rajzok restaurálása

2016. március –április

március elején a pavilon helyszíni bejárása, állapotfelmérése
az installáció alapanyagainak, technikai eszközeinek beszerzése
a katalógus és a kiadványok szerkesztése, nyomdai előkészítése és nyomtatása
kiállítási feliratok megírása, szerkesztése, nyomdai előkészítése
a kiállítási installáció (textilmolinók, padlómatrica) nyomtatása
a film feliratozása és szinkronizálása
weboldal beindítása

2016. május

május 2-től: a pavilon karbantartása, bontási munkák, festés, padlóképzés
május 9-től: szállítás és az installáció építése
május 26 – 27: sajtóbejárás
május 28: hivatalos megnyitó
május 28 – 2016. november 27. a kiállítás szakmai felügyelete
november 27. – finisszáz

2016. november 28 – december 4: bontás, szállítás

2016. december 31-ig: szakmai beszámoló, pénzügyi elszámolás